

CDU en SPD gelijk op in Noordrijn-Westfalen

[Achtergrond](#) - 12 mei 2022 - Auteur: Marja Verburg

De verkiezingen in Noordrijn-Westfalen komende zondag zijn een nek-aan-nek-race tussen de regerende CDU en oppositiepartij SPD. De uitslag in deze grote en economisch belangrijke deelstaat kan de positie van kanselier Scholz (SPD) versterken of juist een opsteker zijn voor oppositieleider Friedrich Merz (CDU).

De 'kleine Bondsdagverkiezingen' wordt de stembusgang in Noordrijn-Westfalen (NRW) ook wel genoemd. Met 18 miljoen inwoners is het de dichtstbevolkte Duitse deelstaat, er zijn economisch bloeiende regio's en gebieden met veel werkloosheid, grote steden en platteland en NRW kampt met veel problemen waar de Duitse landelijke politiek ook mee te maken heeft. In die zin is het een soort Duitsland in het klein en zijn de verkiezingen ook een tussenrapport voor het beleid van Scholz' bondsregering, aldus [nieuwssite Tagesschau](#).

Met spanning wordt daarom ook in Berlijn zondag naar deze verkiezingen in de aan Nederland grenzende deelstaat gekeken. Blijft de christendemocratische CDU er aan de macht of kan de sociaal-democratische SPD haar oude bolwerk - ze regeerde er decennialang - weer terugwinnen?

De hoofdpersonen in de verkiezingsstrijd lijken minder spannend: Hendrik Wüst (46, CDU) en Thomas Kutschaty (53, SPD) zijn beiden jurist, katholiek en al decennia actief in de regionale politiek. Beiden zijn jarenlang deelstaatminister geweest, Kutschaty van Justitie tussen 2010 en 2017 en Wüst van Verkeer tussen 2017 en 2021.

In de [peilingen](#) gaan hun partijen gelijk op, ze schommelen allebei rond de 30 procent. Wüst zou profijt kunnen hebben van een 'premiersbonus', maar hij regeert nog maar kort in Noordrijn-Westfalen. In oktober 2021 volgde hij Armin Laschet op, die lijsttrekker van de christendemocraten bij de Bondsdagverkiezingen was vorig jaar.

Merz en Scholz

Hoewel Laschet als een goede minister-president gold, leed hij een zware nederlaag in Berlijn. Sindsdien zitten de christendemocraten in de landelijke

politiek - voor het eerst sinds 16 jaar - in de oppositie. CDU-leider [Friedrich Merz](#) moet de partij in die nieuwe rol richting geven. Een zege van zijn partijgenoot Wüst in Noordrijn-Westfalen zou hem goed uitkomen.

Scholz' populariteitscijfers zijn flink gedaald: eind april bleek in een peiling slechts 39 procent tevreden te zijn met zijn werk

Voor kanselier Scholz zou een winst van partijgenoot Kutschatj juist gunstig zijn. Direct na het uitbreken van de Oekraïne-oorlog kondigde Scholz een ommekeer in het Duitse defensie- en buitenlandbeleid aan, maar in de maanden daarna kreeg hij steeds vaker het [verwijt te aarzelend](#) op te treden en niet zichtbaar genoeg te zijn. Zijn populariteitscijfers daalden flink: eind april gaf slechts 39 procent van de ondervraagden in een [peiling van de ARD](#) aan tevreden te zijn met zijn werk, een daling van 12 procent binnen een maand.

De SPD [won de verkiezingen in Saarland](#) in maart, maar leed vorige week in [Sleeswijk-Holstein](#) een nederlaag. Een winst in Noordrijn-Westfalen kan de SPD daarom goed gebruiken. De deelstaatverkiezingen hebben ook invloed op de samenstelling van de [Bondsraad](#), de Duitse Eerste Kamer, die veel wetten moet goedkeuren. Met de SPD aan het roer in NRW heeft de regering-Scholz in de Bondsraad meer steun, al heeft, zo meldt [Die Zeit](#), ze ook in dat geval voor belangrijke beslissingen nog steeds instemming van de CDU of Die Linke nodig.

De Groenen

Voor Scholz' coalitiepartners Bündnis 90/Die Grünen en de FDP doet de uitslag in NRW er ook toe: de Groenen behalen volgens de peilingen zondag een enorme winst en komen uit op 16 tot 18 procent. De FDP, die nu in NRW meeregeert, moet waarschijnlijk een flink verlies incasseren. De Groenen zijn daardoor zo goed als verzekerd van regeringsdeelname in Noordrijn-Westfalen, maar voor de FDP is dat nog maar de vraag. Dat kan ook consequenties hebben voor de machtsverhoudingen binnen de bondsregering, waar de Groenen hun stem meer zouden kunnen laten gelden, aldus Die Zeit.

De Groenen zijn zo goed als verzekerd van regeringsdeelname in Noordrijn-Westfalen

De verwachte winst van die Grünen in Noordrijn-Westfalen heeft mede te maken met de populariteit van de Groenen-ministers in Berlijn. Annalena Baerbock van Buitenlandse Zaken en Robert Habeck van Economische Zaken en Klimaat zijn door de oorlog in Oekraïne veel in het nieuws en vallen op door hun politieke stijl. Maar de Groenen profiteren ook van hun consequente verhaal in de deelstaten zelf over energiebeleid, dat nu een van de belangrijkste politieke thema's in

Duitsland is.

Hervorming van de industrie

Eén van de belangrijkste taken van de nieuwe regering in NRW wordt de hervorming van de industrie in de deelstaat, schrijft de [Frankfurter Allgemeine Zeitung](#) (betaalmuur). “Er moeten nieuwe productietechnologieën komen, pijpleidingen voor groene waterstof en elektriciteitsleidingen voor windenergie van de Noordzee. Of het nou gaat om chemie, cement, aluminium, papier of glas: nergens anders zijn er zoveel energie-intensieve ondernemingen die moeten overstappen op productie waarbij geen koolstofdioxide vrijkomt.”

'Eén van de belangrijkste taken van de nieuwe regering in NRW wordt de hervorming van de industrie'

De geplande *Kohleausstieg*, het sluiten van de kolencentrales en de kolenmijnen, betekent voor NRW bovendien het verlies van duizenden arbeidsplaatsen. “Na de nog steeds niet helemaal verwerkte structurele veranderingen in de mijnbouw en de zware industrie staat de deelstaat voor de volgende herculestaak”, aldus de FAZ.

Het is de regering van CDU en FDP weliswaar gelukt de economie van NRW er weer bovenop te helpen, onder meer met steunpakketten voor het midden- en kleinbedrijf en het terugdringen van de bureaucratie. Het bruto binnenlands product van de deelstaat is 733 miljard euro, het grootste van Duitsland, [meldt NRW trots op haar site](#), en als het een zelfstandig land zou zijn, zou het de 19e economie van de wereld zijn. Maar NRW kampt nog steeds met veel schulden, werkloosheid in het Ruhrgebied en jarenlang verwaarloosde wegen en bruggen, aldus de FAZ.

Overstromingen

Daar komen de gevolgen van de [grote overstromingen van vorig jaar zomer](#) nog bij. In juli 2021 kwamen bij de *Hochwasser-Katastrophe* in Noordrijn-Westfalen en Rijnland-Palts meer dan 180 mensen om het leven. Er is voor miljarden aan schade - de opbouw van huizen, bruggen, wegen, de hele infrastructuur in regio's staat nog maar aan het begin. Bovendien stijgen door de oorlog in Oekraïne de kosten van de wederopbouw, waarschuwen lokale politici.

De overstromingen legden het falen van veel regionale en lokale instanties bloot

De overstromingen legden ook het falen van veel regionale en lokale overheidsinstanties bloot en zorgden zo voor “een collectief trauma in NRW”,

concludeerde de [Frankfurter Rundschau](#) deze week. Sinds het aftreden van de CDU-minister van Milieu Heinen-Esser in NRW in april - omdat ze direct na de overstromingsramp op vakantie naar Mallorca was gegaan - lijkt de watersnood geen grote rol meer te spelen in de verkiezingscampagne. Maar voor de nieuwe regering in Düsseldorf, schrijft de Frankfurter Rundschau, "is en blijft de aanpak van de overstromingsramp een centraal thema."

Podcast BNR Europa over Noordrijn-Westfalen

Ook de Nederlandse politiek volgt de verkiezingen in Noordrijn-Westfalen nauwlettend. Nederland en NRW hebben nauwe banden en werken intensief samen, bijvoorbeeld op het gebied van energie, zorg, verkeer en veiligheid. [Sinds 2018](#) voeren de regeringen van Nederland en NRW bovendien kabinetsoverleg met elkaar. "Noordrijn-Westfalen is de belangrijkste handelspartner van Nederland", zegt FDP-Bondsdaglid Otto Fricke in de podcast BNR Europa van 11 mei. Met Duitslandweb-redacteur Marja Verburg spreekt hij over het belang van de verkiezingen in Noordrijn-Westfalen voor Nederland en voor Europa. [Luister naar de BNR-podcast](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/49988/cdu-en-spd-gelijk-op-in-noordrijn-westfalen>